

svým úředně vyhlášena, poněvadž se nejednalo o překážku osobní, nýbrž o překážku rázu státoprávního, jež končila přiřknutím území těšínského ČSR., jest mu připomenouti, že dovolatel, příslušný do Vídně, byl jako příslušník cizího státu a že byl o přiřknutí Těšínska českosl. republiky rozhodnutím pařížským ze dne 28. července 1920 zpraven a to již před 20. zářím 1920, jak plyne nepochybně ze spisů stát. drah, kde dovolatel písemně a svým podpisem stvrdil, že nehodlá setrvati ve službách českosl. republiky; služby nebyl okamžitě sprostěn jen proto, že nebylo za něho náhrady. I když nelze v tomto prohlášení spatřiti dobrovolné vystoupení ze služby, nelze přece jen přehlédnouti smysl tohoto prohlášení, uvést totiž příčinu, proč se dovolatel k složení slibu po rozumu zákona č. 74/19 nepřihlásil. V tom jest hledati vědomé nepodrobení se zákonu, které jest postiženo následky v § 2 cit. zák. uvedenými. Mýlným je proto názor dovolatelův, že složením provisorního slibu ze dne 31. prosince 1920 byl definitivně převzat do služby českosl. stát. drah a že od té doby stál pod ochranou služeb. řádu, takže nesměl býti více propuštěn kdykoliv a libovolně. Počínaje nepřihlášením se k slibu po rozumu zákona č. 74/19 a prohlášením, že nehodlá setrvati ve službách českosl. republiky byl si dovolatel toho vědom, že bude dnes neb zítra vyslovena nad ním ztráta služby u čsl. drah a staťo-li se tak rozhodnutím ředitelstva stát. drah, nelze to pokládati za přečin libovolný. Poněvadž bylo dále také vyvoláno rozhodnutí ministerstva železnic ze dne 27. září 1921 č. 227-45 po rozumu § 4 shora uvedeného nařízení a toto náležitě dovolateli doručeno, byl právem žalobní nárok dovolatelův odmítnut, neboť účinek tohoto rozhodnutí minister. železnic jako výroku nikterak konstitutivního, nýbrž deklaratorního, působí od dolejška (ex tunc), tedy v tomto případě od doby, kdy byl dovolatel služby sprostěn. Vývody dovolání nejsou tudíž způsobilé, by přivodily změnu napadeného rozsudku a obnovení rozsudku prvé stolice.

Rozhodnutí nejv. soudu ze dne 29. ledna 1924
Rv I 1370/23-3.

R. v. z. s. Doležal.

Inventář pozůstalostní nutno zříditi i tehdy, nebylo-li dosud rozhodnuto ve sporu, na který byly strany poukázány podle §u 125 nesp. patentu, jsou-li tu jinak podmínky uvedené v §u 92 nesp. patentu. — Aby úkol žalobců přesunut byl na testamentárního dědice, nestačí

ještě pouhé popírání pravosti testamentu, nýbrž třeba jest tu poukazu na viditelné jeho vady, které by zavadávaly důvod k tomu, že by testament bylo pokládati za nepravý.

K pozůstalosti po E. M—ové přihlásila se podle písemného testamentu universální dědička A. S—ová.

K pozůstalosti této přihlásili se však i podle zákona výmínečně za dědice choromyslný R. R., zastoupený opatrovníkem, dále V. R. a J. R.

Přihlášky tyto byly na soud přijaty a dědicové ze zákona výmínečně se přihlásivší byli poukázáni podle §u 125 nesp. pat., aby do měsíce od doručení usnesení vykazali, že podali žalobu na sestru zůstavitelky A. S—ovou, která se přihlásila z poslední vůle bezvýmínečně za dědičku, na neplatnost testamentu.

Návrh opatrovníka choromyslného R. R—a, aby zřízen byl bezodkladně inventář pozůstalostní, prvý soudce zamítl pro tentokráte.

Ke stížnosti zákonných dědiců potvrdil soud II. stolice usnesení, pokud jím byli tito poukázáni, aby své nároky dědičné proti A. S—ové uplatnili pořadem práva, kdežto usnesení o zamítnutí návrhu opatrovníka choromyslného R. R—a na bezodkladné zřízení inventáře bylo zrušeno a uloženo právem soudu prvému, aby bezodkladně inventář zřídil.

Toto rozhodnutí II. stolice bylo nejvyšším soudem potvrzeno.

Důvody: Po stránce formální jest ovšem výrok v rozhodnutí rekursního soudu, jímž bylo nařízeno bezodkladné sepsání inventáře, změnou usnesení pozůstalostního soudu, jenž návrh na zřízení inventáře pro tentokráte zamítl, nikoli jeho zrušením.

Avšak dovolací stížnost dědičky, kteráž se k pozůstalosti přihlásila ze závěti, není z věcných důvodů opodstatněna.

Inventář pozůstalosti nutno zříditi i tehdy, nebylo-li posud rozhodnuto ve sporu, na kterýž byly strany dle §u 125 nesp. pat. poukázány, pak-li některý z dědiců přihlásil se k pozůstalosti s dobrodiním inventáře aneb zažádal o seps inventury, jak se stalo i v tomto případě (§ 92 nesp. pat., § 802 a 807 všeob. obč. z.). Zákon neustanovuje sice určité lhůty pro sepsání inventáře, ale zdůrazňuje, že se tak má státi co nejdříve (§ 802 obč. z.), aby nebyl zmařen účel, kterýž zřizování inventury má (§ 97 nesp. pat.), neboť čím delší doba uplynula od úmrtí zůstavitele, tím obtížněji lze tohoto účelu dosáhnouti. Není překážkou a nemění ničeho na tom ta okolnost, že třeba teprve pořadem

práva o tom rozhodnouti, zdali jsou k pozůstalosti povoláni dědici ze zákona či dědička, která se přihlásila ze závěti bezpodmínečně. Též dědicové ze zákona, jejichž podmíněčnou přihlášku k pozůstalosti byl soud podle § 125 nesp. pat. povinen přijati, jsou účastníky oprávněnými k takové přihlášce a mimo to pozůstalostní soud i z úřední povinnosti má přikročiti k zřízení inventáře, poněvadž jeden ze zákonných dědiců nachází se pod ochranou soudní. Otázka výloh inventury nemůže zde býti rozhodující, zvláště když nebylo posud vyřknuto, kdo je má hraditi (srovnej rozh. č. 1870 sb. n. s.).

Není však ani odůvodněna dovolací stížnost dědiců ze zákona, podaná s hlediska zřejmé protizákonnosti a odporu se spisy (§ 16 nesp. pat.) do té části usnesení rekursního soudu, jímž bylo potvrzeno usnesení prvního soudu, že dědicové, kteří ze zákona podali podmíněnou přihlášku k pozůstalosti, odkazují se se svými dědičskými právy na pořad žaloby. Správně uvádí stížnost sama, že nestačí pouhé popření pravosti poslední vůle bez osvědčení odporu, aby ve sporu dědičském mohla býti přikázána testamentárnímu dědici úloha žalobce. Znova se tvrdí v dovolací stížnosti, že listina, z níž testamentární dědička odvozuje své právo, vykazuje nedostatek patřičné formy holografického testamentu podle §u 578 obč. z., poněvadž není psána celá touze rukou. Ale z listiny samé, jak již uvedl správně rekursní soud, není to na první pohled zřejmo a sami stěžovatelé praví dále, že více než tvrditi tuto okolnost nebylo jim možno. Postačuje, když listina svým zevnějškem nevzbuzuje objektivně odůvodněné pochybnosti o správnosti formy a svojí pravosti. Dáti znalcem z moci úřední dotyčnou listinu prohlédnouti a zjistiti, zda tvrzené okolnosti jsou správné čili nic, znamenalo by tolik jako prováděti již v nesporném řízení důkaz o její platnosti, což ale nelze připustiti, poněvadž jest to ponecháno řádnému sporu.

Jelikož tedy dědicové ze zákona opírají svůj nárok k pozůstalosti o slabší titul, byla jim správně přikázána úloha žalobců v příštím sporu o dědičné právo, mimořádný rekurs jejich nemá zákonných předpokladů a nebylo mu proto vyhověno.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 16. září 1925. R I-725/25.

Dr. Grešl.

Z praxe zákona o společnostech výdělkových a hospodářských. Jedině úvěrní družstva, která provozují výlučně neb z převážné části úvěrní obchody, jsou oprávněna nyní podle zákona z 20. října 1924 č. 239